

کشف ۳ معدن جدید و صدور ۲۷ پروانه اکتشاف توسط کنسرسیوم «پایا»

توسعه فناوری‌های نوین در حوزه اکتشاف معادن، نیازمند نوسازی همزمان تجهیزات حفاری، آزمایشگاهی و روش‌های ژئوفیزیک و ژئوشیمی هستند تا از ایجاد گلوگاه در این زنجیره جلوگیری کنند. در این راستا، کنسرسیوم‌های تخصصی با گردآوری توان مالی و فنی، نقش موثری در پیشبرد پروژه‌های اکتشافی ایفا می‌کنند.

به گزارش خبرنگاران گروه صنعت و تجارت گزارش خبر، توسعه فناوری‌های نوین در حوزه اکتشاف معادن، نیازمند نوسازی همزمان تجهیزات حفاری، آزمایشگاهی و روش‌های ژئوفیزیک و ژئوشیمی هستند تا از ایجاد گلوگاه در این زنجیره جلوگیری کنند. در این راستا، کنسرسیوم‌های تخصصی با گردآوری توان مالی و فنی، نقش موثری در پیشبرد پروژه‌های اکتشافی ایفا می‌کنند. شرکت «مدیریت اکتشاف منابع معدنی پایا» به عنوان زیرمجموعه شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات «ومعادن» با همکاری با شرکت‌های پیشرو، گام‌های بلندی در جهت بهره‌گیری از ظرفیت‌های داخلی و بین‌المللی در زمینه اکتشافات معدنی با روش‌های نوین برداشته است.

«امیدرضا محبعلی» مدیرعامل شرکت مدیریت اکتشاف منابع معدنی پایا طی گفت‌وگویی به تشریح چشم‌انداز اکتشافات معدنی ایران پرداخته و ابعاد مختلف آن را مورد واکاوی قرار داده است که در ادامه این گفت‌وگو به تفصیل می‌آید.

چشم‌انداز اکتشافات معدنی را در ایران چگونه می‌بینید؟

برای اینکه بتوان چشم‌انداز اکتشافات معدنی کشور را ترسیم کرد در ابتدا باید وضعیت موجود بررسی گردد و بر اساس نقاط ضعف و قوت نیز برنامه‌ریزی صورت گیرد. در حال حاضر در بحث اکتشاف و معدنکاری کشور با سه مولفه مهم مواجه هستیم:

الف) نیروی متخصص فنی: که در حال حاضر به علت کاهش و یا بهتر بتوان بیان کرد عدم حضور دانشجو در رشته‌های زمین‌شناسی و مهندسی معدن با کمبود بسیار جدی نیروی متخصص مواجه هستیم و برای رسیدن به این مهم ابتدا باید در بحث مدارس کار اساسی و بنیادی صورت گیرد. ضمناً سرفصل‌های درسی و دانشگاهی نیز می‌بایست مجدداً بررسی و به روزرسانی شود و مطابق با شرایط علمی روز دنیا تدوین گردد.

ب) تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی و اکتشافی: این مولفه مهم می‌بایست در اسرع وقت برنامه‌ریزی و عملیاتی شود. در صورت به روزرسانی و ورود تجهیزات به روز دنیا این امر باعث کاهش ریسک‌های اکتشافی و خطاهای دستگاه اکتشافی می‌شود.

ج) به روزرسانی نرم‌افزارهای اکتشافی و معدنی: امروز اکثر مدل‌سازی‌های اکتشافی و تحلیل‌ها بر اساس نرم‌افزارهایی با نسخه قدیمی آنها است که ضروریست این نرم‌افزارها بر اساس نسخه‌های به روز دنیا تعیین و استفاده شوند که این موضوع خود نیازمند آموزش و تربیت نیروی انسانی متخصص است.

مهم‌ترین چالش‌های موجود بر سر راه اکتشافات معدنی در کشور چه چالش‌هایی هستند؟

به نظر می‌رسد در حال حاضر مهم‌ترین چالش در بحث معدنکاری و اکتشاف مواد معدنی تربیت کارشناسان فنی و متخصص است، زیرا این موضوع حداقل ۵ تا ۶ سال طول خواهد کشید تا کارشناسانی که تربیت شده‌اند بتوانند وارد بازار کار اکتشاف و معدنکاری شوند و می‌توان از ظرفیت فنی آنها استفاده کرد. ضمناً در خصوص تجهیزات و نرم‌افزارهای معدنی و اکتشافی با یک برنامه‌ریزی مناسب می‌توان طی یک سال به روزرسانی را انجام داد.

آیا کشور به سمت اکتشافات عمقی پیش رفته است و آیا از میزان آن رضایت دارید؟

آنچه که مسلم است در حال حاضر اکثر ذخایر بزرگ دارای رخنمون و تا عمق ۲۰۰ متری از سطح زمین بررسی و اکتشاف شده و بهره‌برداری از آنها صورت گرفته است؛ بنابراین برای اکتشاف ذخایر بزرگ معدنی ضروری است اعماق اکتشافی را افزایش دهیم که این مهم نیازمند چندین عامل است که مهم‌ترین آنها عبارتند از: تامین تجهیزات و ماشین‌آلات مورد نیاز، تعیین روش‌های استخراجی و بهره‌برداری، تربیت نیروی متخصص اکتشافی و استخراجی و hellip;.

برای تسریع فعالیت‌های اکتشافی در کشور به چه عواملی نیاز داریم؟

برای تسریع در فعالیت‌های اکتشافی تامین منابع مالی از مهم‌ترین فاکتورهای اساسی است. برای اجرای یک عملیات اکتشافی تا حصول نتیجه بین ۳ الی ۴ سال فعالیت اکتشافی صورت می‌پذیرد که نیازمند صرف منابع مالی است. معمولاً از چند محدوده اکتشافی یک محدوده دارای ذخایر مناسب است، که بهره‌برداری از همین محدوده جبران‌کننده کلیه هزینه‌های اکتشافی و تامین‌کننده سود مناسب در سال‌های بعدی خواهد بود. پس به نظر

می‌رسد تامین منابع مالی به موقع ضمن کاهش زمان اکتشاف باعث کاهش هزینه‌ها و نتیجه‌بخشی بهتر خواهد بود. دومین فاکتور مناسب تامین و به روزرسانی ماشین‌آلات اکتشافی، آزمایشگاهی و … است.

آیا تجهیزات و ماشین‌آلات مدرن مورد نیاز جهت حفاری و اکتشافات معدنی در روند پیشرفت پروژه‌ها موثر هستند؟

تامین و به روزرسانی ماشین‌آلات حفاری مدرن، تجهیزات آزمایشگاهی مدرن و … از عوامل بسیار مهم در فازهای اکتشافی است. این عوامل ضمن سرعت‌بخشی به فعالیت اکتشافی باعث کاهش خطاهای دستگاهی و عملیاتی نیز می‌شوند. امروز در کشور تلاش شده است دستگاه‌های حفاری مدرن وارد و عملیاتی شود که عمق حفاری اکتشافی را تا ۱۵۰۰ متر و ۲۵۰۰ متر افزایش داده است؛ بنابراین وقتی سرعت عملیات حفاری افزایش می‌یابد بایستی به همین نسبت سرعت تحلیل داده‌های حفاری اکتشافی، نتایج آزمایشگاهی و … نیز افزایش یابد که این مستلزم تهیه و تامین دستگاه‌های مدرن و نرم‌افزارهای تحلیلی و معدنی به روز شده است.

آیا فناوری‌های نوین به بخش اکتشافات و فعالیت‌های معدنی کشور ورود کرده‌اند؟ نقش هوش مصنوعی را در این راستا چگونه ارزیابی می‌کنید؟

برای بهره‌گیری از هوش مصنوعی در اکتشاف، ضروری است ابتدا ببینیم، از هوش مصنوعی چه انتظاری داریم و برای چه عواملی در اکتشاف می‌خواهیم از هوش مصنوعی استفاده کنیم. اگر بتوانیم این مهم را برنامه‌ریزی کنیم بدون شک استفاده از هوش مصنوعی می‌تواند در مدل‌های فنی و اقتصادی، ارزیابی ذخیره، مالی، اکتشافی و معدنی مناسب باشد.

آیا ایجاد کنسرسیوم‌های اکتشافی در روند پروژه‌ها موثر هستند؟ در هلدینگ «ومعدان» چنین کنسرسیومی وجود دارد؟ آیا هلدینگ «ومعدان» در این زمینه با سایر هلدینگ‌ها همکاری دارد؟

تشکیل کنسرسیوم‌های معدنی و اکتشافی در جهت افزایش توان معدنکاری و اکتشافی کشور اهمیت فوق‌العاده‌ای دارد. مهم‌ترین مساله در تشکیل کنسرسیوم‌های معدنی و اکتشافی تامین منابع مشترک سهامداران این کنسرسیوم‌ها و تامین منابع مالی مناسب و استفاده از توان فنی سهامداران است. در هلدینگ سرمایه‌گذاری توسعه معدن و فلزات (ومعدان)، کنسرسیوم شرکت مدیریت اکتشاف منابع معدنی پایا یکی از کنسرسیوم‌هایی است که هلدینگ ومعدان در آن نقش به سزایی دارد و شرکت مدیریت اکتشاف منابع معدنی پایا، شامل ۱۳ سهامدار است و مجموعه‌ای از سه وزارتخانه، دو بانک و کلیه شرکت‌های بزرگ معدنی، صنایع معدنی و فولادی کشور از جمله شرکت‌های توسعه و معدن فلزات ایرانیان، فولاد مبارکه، فولاد خوزستان، صدرتامین، صبانور، گل‌گهر، گهرزمین، چادرمو، سرمایه‌گذاری غدیر، ذوب آهن، سرمایه‌گذاری ماهان، هلدینگ میدکو و شرکت مواد معدنی مبارکه به عنوان سهامدار در این کنسرسیوم حضور دارند. این کنسرسیوم در سال ۱۳۹۷ تشکیل و از سال ۱۳۹۸ اجرایی شده است.

۱۳ پهنه اکتشافی در اختیار این کنسرسیوم قرار دارد که این پهنه‌ها مورد مطالعه قرار گرفته و مناطق امیدبخش در آن مشخص شده که ۵۲ درخواست اکتشافی مطابق قانون معدن در سامانه کاداستر به نام شرکت پایا ثبت شده است. مراحل قانونی شامل اخذ مجوزهای ارگان‌های ماده ۲۴ صورت پذیرفته و پروانه اکتشاف برای حدود ۲۷ محدوده دریافت شده است و امروز پروانه‌های اکتشافی این شرکت در مرحله اکتشافات تفصیلی و نیمه‌تفصیلی و حفاری قرار دارد. در سال‌های ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴ در تعدادی از محدوده‌های اکتشافی عملیات اجرایی به پایان رسیده است. امروز شرکت پایا سه گواهی کشف در زمینه مس، طلا و منگنز دارد و در دو محدوده سه ماهه اول سال ۱۴۰۴ نیز عملیات اکتشافی پایان رسیده و در مراحل تهیه گزارش نهایی و صدور گواهی کشف است. این کنسرسیوم، یک کنسرسیوم موفق است که می‌تواند به عنوان یک مدل موفق برای سایر کنسرسیوم‌ها در نظر گرفته شود.

آیا تجارب شرکت‌های پیشرو بین‌المللی در مجموعه شما استفاده شده و آیا با شرکت‌های بین‌المللی در حوزه اکتشافات معدنی همکاری دارید؟

در شرکت پایا این برنامه‌ریزی صورت گرفته که تا حد امکان از آخرین دستاوردها و مقالات شرکت‌های بزرگ معدنی جهان برای کاهش ریسک و خطای انسانی استفاده کنیم. در مجموعه پایا تلاش می‌شود که پیوند و ارتباطی بین اساتید دانشگاهی با مجموعه پایا برقرار شود که در این زمینه کمیته‌ای به عنوان کمیته اکتشاف که متشکل از مجموعه‌ای از استادان دانشگاهی و بزرگان معدنکاری و اکتشافی کشور هستند، تشکیل شده است و اجرای پروژه‌های اکتشافی بر اساس تجارب و دیدگاه‌های فنی عزیزان برنامه‌ریزی و اجرا می‌شود.

برای تامین مالی پروژه‌های اکتشافی چه روندی را طی می‌کنید؟

برای تامین مالی پروژه‌ها، معمولاً شرکت‌های معدنی از قبل برنامه‌ریزی می‌کنند که می‌بایستی این منابع مالی به موقع به پروژه‌های اکتشافی تزریق شود. در بحث اکتشاف، تزریق به موقع منابع مالی دارای اهمیت زیادی است، چرا که اگر به موقع تامین مالی انجام نگیرد پروژه زمان‌بر و هزینه‌بر خواهد بود، در نتیجه ریسک‌های اکتشافی را افزایش می‌دهد؛ بنابراین به منظور کاهش ریسک سرمایه‌گذاری در بخش اکتشاف و جلوگیری از زمان‌بر شدن پروژه باید نسبت به تامین به موقع منابع مالی اقدام شود.